

[Uz Sākumlapu](#) > 3 - Manas tiesības tiesas procesa laikā

3 - Manas tiesības tiesas procesa laikā

Kāda ir attiecīgās tiesas kompetence?

Ir trīs veidu pārkāpumi, un katru no šiem veidiem izskata cita tiesa:

- pārkāpums = policijas tiesa (tiesnesis);
- kriminālpārkāpums = apgabaltiesas kriminālpalāta (trīs pastāvīgi tiesneši: tiesnesis);
- noziegums = apgabaltiesas kriminālpalāta (trīs tiesneši).

Tiesa var izdot rīkojumu par slēgtu tiesas sēdi, piemēram, ja cietušais ir bērns.

Cik lielā mērā tiesas procesa laikā var mainīt apsūdzības punktus?

Kopumā piešķirtajai tiesiskajai kvalifikācijai ir pagaidu raksturs, un tiesai, kura izskata lietu, nav jā saglabā sākotnējā kvalifikācija.

Lai varētu veikt izmaiņas apsūdzības punktos, jānodrošina, ka lietas izskatīšanai ir tas pats pamatojums.

Kas notiks, ja tiesas procesa laikā atzīšu savu vainu visos vai atsevišķos apsūdzības punktos?

Vainas atzīšana nav iespējama, bet ir iespējams atzīties nodarījuma izdarīšanā. Tai pat laikā tiesnesis var noraidīt atzīšanos, kuru tas uzskata par aizdomīgu. Tomēr atzīšanās ir uzskatāma par vainu mīkstinošu apstākli.

Kādas ir jūsu tiesības tiesas prāvas laikā?

Vai man jā piedalās tiesas prāvā? Vai lietas izskatīšana var notikt bez manas klātbūtnes?

Jūsu pienākums ir ierasties tiesā vai – neierašanās gadījumā – norādīt attaisnojumu, piemēram, ārsta izziņu. Tādā gadījumā tiesas prāva tiks pārcelta. Jūs varat uzdot advokātam pārstāvēt jūs, izņemot gadījumus, kad tiesa pieprasa jūsu klātbūtni. Noziegumu gadījumā jūsu pienākums ir ierasties personīgi.

Ja es dzīvoju citā dalībvalstī, vai varu piedalīties tiesas prāvā ar videokonferences starpniecību? Vai man ir obligāti jā piedalās?

Iespēja personai, kas dzīvo citā valstī, piedalīties ar videokonferences starpniecību nav paredzēta likumā.

Vai mana klātbūtne ir nepieciešama visa tiesas procesa laikā?

Jā, jo tiesnesis jebkurā brīdī var izteikt vēlmi uz klausīt jūs.

Vai man tiks nodrošināti tulka pakalpojumi, ja nesaprotu tiesvedības valodu?

Tiesības bezmaksas saņemt tulka palīdzību, ja nesaprotat vai nerunājat tiesvedības valodā, ir viena no Eiropas Cilvēktiesību konvencijā garantētajām pamattiesībām. Tomēr lietas dokumenti netiks tulkoti.

Vai man ir jā nolīgst advokāts? Vai man tiks norīkots advokāts? Vai es varu mainīt advokātu?

Jums ir tiesības aizstāvēt sevi pašam vai saņemt pēc saviem ieskatiem izvēlēta aizstāvja palīdzību, kā arī, ja jūsu rīcībā nav līdzekļu aizstāvja nolīgšanai, saņemt tāda advokāta palīdzību, kas iecelts, pamatojoties uz amata pienākumiem (juridiskā palīdzība). Jūs jebkurā brīdī varat nomainīt advokātu.

Vai man ir tiesības izteikties tiesas prāvas laikā? Vai man ir jārunā tiesas prāvas laikā? Piemēram, tiesības klusēt,

sevis apsūdzēšana?

Jums ir tiesības izteikties par visiem apsūdzības punktiem. Bet jums ir arī tiesības klusēt attiecībā uz jums izvirzītajām apsūdzībām.

Kas notiks, ja tiesas prāvas laikā neteikšu patiesību?

Ja tiesas prāvas laikā neteiksiet patiesību, jums draud vēl bargāks sods.

Vai es drīkstu apstrīdēt pret mani savāktos pierādījumus?Kā?Kāpēc?

Pret jums savāktu pierādījumu apstrīdēšana ir iespējama, izmantojot jebkādas līdzekļus, piemēram, lieciniekus, dokumentus, argumentus vai ekspertus.

Kādus pierādījumus varu iesniegt sev par labu?

Tiesas pienākums ir ņemt vērā visus pierādījumu veidus.

Kādos apstākļos es drīkstu iesniegt šādus pierādījumus?

Iesniedzot šādus pierādījumus, ir jāievēro divi nosacījumi: tie tika pievienoti lietas materiāliem, ievērojot noteiktu kārtību, un tika iesniegti brīvai pušu apspriedei publisko debašu laikā.

Vai drīkstu izmantot privātdetektīva pakalpojumus, lai iegūtu pierādījumus savā labā? Vai šādi pierādījumi ir pieņemami?

Detektīva izmantošana pierādījumu iegūšanai nav aizliegta, ja vien detektīvs ir rīkojies saskaņā ar likumu.

Vai es vai mans advokāts drīkstam uzdot jautājumus citiem lieciniekiem? Vai es vai mans advokāts drīkstam apstrīdēt liecinieku teikto?

Tiesības uz klausīt lieciniekus izriet no Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6. panta 3. punktā noteiktajām tiesībām uz aizstāvību. Aizstāvība var izsaukt un nopratināt lieciniekus, lai pierādītu nevainīgumu, ievērojot tādus pašus nosacījumus, kā izsaucot un nopratinot lieciniekus jūsu vainas pierādīšanai.

Vai tiks ņemta vērā informācija par manu iepriekšējo sodāmību?

Tiesas rīcībā procesa laikā tiks nodota informācija par jebkādu iepriekšēju sodāmību, kas reģistrēta jūsu sodāmības reģistrā.

Vai tiks ņemti vērā iepriekš piespriestie sodi citā dalībvalstī?

Nē, attiecībā atkārtotu noziedzīgu nodarījumu. Jā, attiecībā uz nosacīta soda piemērošanas nosacījumiem.

Kādi ir iespējamie tiesas prāvas iznākumi?

Jūs var daļēji vai pilnībā attaisnot. Jūs var arī dzan atzīt par vainīgu. Sods būs atkarīgs no nodarījuma, kura izdarīšanā tiksiet atzīts par vainīgu.

Kriminālsodi ir šādi:

- mūža ieslodzījums vai brīvības atņemšana no 5 līdz 30 gadiem,
- naudas sods vismaz EUR 251 apmērā,
- īpašā konfiskācija,
- titula, dienesta pakāpes atņemšana, atstādināšana no darba pienākumu pildīšanas un valsts ierēdņa amata
- noteiktu pilsoņa un politisko tiesību ierobežošana,
- uzņēmuma un iestādes slēgšana,
- notiesājošā lēmuma vai tā izraksta publicēšana vai izlikšana publiskā vietā uz notiesātās personas rēķina,
- aizliegums veikt noteiktas profesionālas darbības.

Labošanas sodi ir šādi:

- ieslodzījums (8 dienas līdz 5 gadi),
- naudas sods vismaz EUR 251 apmērā,
- īpašā konfiskācija,
- noteiktu pilsoņa un politisko tiesību ierobežošana,
- uzņēmuma vai iestādes slēgšana,
- notiesājošā sprieduma publicēšana vai izlikšana publiskā vietā,
- aizliegums veikt noteiktas profesionālas darbības,
- aizliegums vadīt noteiktus transportlīdzekļus,
- ja ieslodzījuma ilgums nepārsniedz 6 mēnešus, tiesnesis var aizstāt to ar sabiedrisku darbu 40 līdz 240 stundu ilgumā.

Policijas sodi ir šādi:

- naudas sods EUR 25 līdz 250 apmērā, ja vien likumā nav paredzēts citādi,
- īpašā konfiskācija,
- aizliegums vadīt noteiktus transportlīdzekļus.

Kā iespējams izpildīt brīvības atņemšanas sodu, ja jums ir piespriests brīvības atņemšanas sods?

Luksemburgā lēmumu par brīvības atņemšanas soda izpildes veidu pieņem valsts ģenerālprokurors bez tiesneša iejaukšanās.

Ir iespējami dažādi risinājumi.

Posmveida izpilde

Sadalīšana vairākos posmos ļauj aizturētajai personai, kura nerada briesmas, izciest sodu posmos, par kuriem panākta vienošanās.

Daļēja brīvība

Šis režīms dod aizturētajai personai iespēju veikt profesionālo darbību vai turpināt apmācību vai izglītošanos ārpus ieslodzījuma vietas.

Nosacīta atbrīvošana

Tā pieļauj atbrīvošanu, kad ir izciesta puse soda.

Īstermiņa atbrīvojums

Īstermiņa atbrīvojums ir atļauja atstāt ieslodzījuma vietu uz noteiktu dienas daļu vai arī divdesmit četrām stundām, un šis laiks tiek iekļauts soda ilguma aprēķināšanā.

Soda atcelšana

Attiecībā uz nosacītu vai galīgu atbrīvošanu notiesātajām personām, kuru uzvedība iepriekš piešķirto atbrīvojumu laikā ir novērtēta pozitīvi, var piespriest soda atcelšanu.

Elektroniskā rokassprādze

Tās izmantošana nav noteikta nevienā tiesību aktā.

Kāda ir cietušā loma tiesas procesa laikā?

Cietušo var uzklaut kā liecinieku. Vēl cietušais var būt civilprasītājs, t.i., pieprasīt zaudējumu atlīdzināšanu. Viņam var būt sava nostāja par noziedzīgo nodarījumu un tā sekām. Cietušais var iesniegt apelāciju par spriedumiem, bet tikai civilprasības veidā.

Saites

[Tiesu organizācija](#)

Kriminālkodekss

Kriminālprocesa kodekss

■ Lapa atjaunināta: 10/09/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.